

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเรียนรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อหารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ รายละเอียดในการดำเนินการมีดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

1. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 18 คน
2. อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 2 คน

3. ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 18 คน

วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. การประชุมกลุ่มย่อย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกประชุมสัมมนาการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ
2. การบันทึกสิ่งเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกสิ่งเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาเขียนหลังการทำกิจกรรมการพบปะ พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีหัวข้อหลัก สรุปสาระสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้ การคิดสะท้อนคิดต่อสาระ และสิ่งที่อยากบอก
3. การสอบถามความคิดเห็น รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) และเติมความ จำนวน 21 รายการ รายละเอียดในภาคผนวก หน้า
4. การประเมินผลงานวิจัย โดยใช้แบบประเมินผลงานตามเกณฑ์คุณภาพที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งกำหนดประเด็นในการประเมินทั้งหมด 6 ประเด็น คือ ชื่อเรื่อง ความเป็นมาของการวิจัย วัตถุประสงค์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพ รายละเอียดในภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

1. การประชุมกลุ่มย่อย กระทำใน 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 การประชุมกลุ่มย่อยระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา จัดประชุมตามปฏิทินของหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพเดือนละ 1 ครั้ง
 - 1.2 การประชุมพบปะกัน 3 ฝ่ายระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา ซึ่งกระทำเป็นทางการ 2 ระยะ คือ เมื่อต้นภาคเรียน และปลายภาคเรียน ซึ่งก่อนการประชุมพบปะทุกครั้งได้การนัดหมายล่วงหน้า
2. การบันทึกสิ่งเรียนรู้ นักศึกษา เป็นผู้บันทึกหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรมทั้งการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประชุมเพื่อถ่ายทอดความรู้ (Workshop)

3. การสอบถามความคิดเห็น เป็นการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา เมื่อสิ้นสุดกระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้ว

4. การประเมินผลงานวิจัยตามเกณฑ์คุณภาพ เป็นรวบรวมข้อมูลที่คณะวิจัยกระทำ โดยการนำผลงานวิจัยของนักศึกษามาประเมินโดยใช้แบบประเมินผลงานตามเกณฑ์คุณภาพ

การสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

การสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาคู่มือและเอกสารเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากวิธีการและเครื่องมือที่กำหนดไว้

3. ประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาสังเคราะห์แล้วพัฒนาเป็นรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย การปรับแนวคิด ทศณะให้ตรงกัน ปฏิบัติการขับเคลื่อนสู่ การวางแผนปฏิบัติ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่ตรงประเด็น

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 สะท้อนคิดที่เกิดจากการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. นำรูปแบบฯ ที่สังเคราะห์ได้มาทบทวนตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งโดยคณะผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจัดกระทำใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นฯ และแบบประเมินผลงาน นำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2. ข้อมูลที่ได้จากรายงานการประชุมกลุ่มย่อย การบันทึกสิ่งเรียนรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นในส่วนเติมความ นำมาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ นำเสนอเป็นแผนภาพ แล้วเขียนเชิงพรรณนา

3. การแปลความระดับคุณภาพมีเกณฑ์ ดังนี้

3.50 – 4.00	หมายถึง	ดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ดี
1.50 – 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	ปรับปรุง